

Yli puolet ruokapalveluista käyttää luomua päivittäin

Julkisissa ruokapalveluissa luomu on jo arkipäivää, ja esimerkiksi luomumaitoa käyttää päivittäin kolmasosa ruokapalveluista. Ruokapalvelut myös haluaisivat lisätä luomun käyttöä edelleen. Tärkeimpiä syitä valita luomua ovat maku, laatu, asiakkaiden hyvinvointi ja vastuullisten toimintojen kehittäminen organisaatiossa.

Luomua käyttää päivittäin jo 53 prosenttia julkisista keittiöistä, kertovat Luomutetaan ruokapalvelut -hankkeessa tehdyn kyselyn tulokset. Kyselyyn vastasi lähes sata julkisia ruokapalveluja tuottavaa toimijaa.

Viikoittain luomua käyttää 23 prosenttia ruokapalveluista, ja vain kaksi prosenttia sanoo, ettei käytä luomua ollenkaan. Kyselyyn vastanneissa ruokapalveluissa luomun osuus raaka-aineista vaihtelee nollassa 25 prosenttiin, ja oli keskimäärin noin kuusi prosenttia. Eniten luomua käytetään päiväkotij- ja kouluruokailuissa.

”Luomun käyttöä julkisissa ruokapalveluissa on aiemmin arvioitu jonkin verran korkeammaksi. Koronapandemian sekä Ukrainan sodan heijastamat haasteet ovat saattaneet vaikuttaa luomutuotteiden käyttöön”, kertoo projektipäällikkö Anu Arolaakso Savon koulutuskuntayhtymästä.

Suosituimmat luomutuotteet julkisissa ruokapalveluissa ovat hiutaleet ja suurimot sekä maito. Luomumaitoa käyttää päivittäin jo 33 prosenttia ruokapalveluista. Luomuhiutaleita tai -suurimoita käyttää vähintään viikoittain yli 60 prosenttia ruokapalveluista

”Kyselyn tulokset ilahduttavat minua, sillä luomun käyttö on selvästi jo arkipäivää suurimmassa osassa ruokapalveluita”, kertoo Anu Arolaakso.

Julkisista keittiöistä 43 prosenttia haluaisi edelleen lisätä luomutuotteiden käyttöä. Eniten ruokapalveluita kiinnostaa kasvien ja marjojen, maidon, viljatuotteiden, kuten hiutaleiden ja suurimoiden sekä kananmunien ja lihan vaihtaminen luomuksi. Erityisesti kotimainen luomu kiinnostaa ruokapalveluita.

Suomen valtion asettaman virallisen tavoitteen mukaan julkisten keittiöiden raaka-aineista tulisi olla 25 prosenttia luomua vuoteen 2030 mennessä. Valtion tavoite tunnetaan julkisissa keittiöissä hyvin, ja vain noin 10 prosenttia vastaajista ei ollut tietoinen tavoitteesta.

Kansallista tavoitetta on kuitenkin harvemmin viety kunnallisiin strategioihin mukaan. Vain 19 prosenttia vastaajista kertoi, että ruokapalvelun asiakas, esimerkiksi kunta, on tehnyt päätöksen luomutuotteiden käytön lisäämisestä ruokapalveluissa.

Julkisille keittiöille tärkeimmät syyt valita luomua ovat laatu, maku ja asiakkaiden hyvinvointi. Myös vastuullisten toimintojen kehittäminen organisaatiossa ja ympäristövaikutusten vähentäminen hankinnoissa ovat tärkeitä perusteita luomutuotteiden käytölle.

”Julkisen keittiön näkökulmasta luomu on fiksua valintaa, sillä se yhdistää monta vastuullisuuden ulottuvuutta. Luomu on Suomessa ainoa viranomaisen valvoma ruuan tuotantotapa, joka asettaa lainsäädäntöä korkeampia vaatimuksia eläinten ja ympäristön hyvinvoinnin varmistamiseksi”, muistuttaa Anu Arolaakso.

Tiedote
11.5.2022

Ruokapalveluiden avoimien vastausten perusteella kysyntä ja tarjonta eivät luomutuotteissa aina kohtaa. Ruokapalvelut toivovat sopivan hinnan lisäksi tasaista saatavuutta sekä ammattikeittiöille sopivaa jalostusastetta ja pakkauskokoja.

Julkisten ruokapalveluiden luomun käytöstä kysyttiin sähköisellä kyselyllä maaliskuussa julkisten ruokapalvelujen päättäviltä henkilöiltä. Kysely lähetettiin 345 ruokapalvelulle, ja niistä 28 % vastasi siihen. Suurin osa vastaajista oli kunnan tai kuntayhtymän omia ruokapalveluita, mutta mukana oli myös liikelaitoksia, in house -yhtiöitä ja yksityisiä ruokapalveluntuottajia.

Kyselyn toteutti Luomutetaan ruokapalvelut -hanke, jota rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.